

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2

Innovative Leadership of Educational Institution Administrators under the Lopburi

Primary Educational Service Area 2

สุวัฒน์ อาษาสิงห์¹ จำรัส มุ่งเผือกกลาง² สุนทร โคตรบรรเทา³ สมเดช Sawandee⁴ ชีวิน บุญถม⁵

Suwat Asasing¹ Chamrat Mungfaoklang² Sunthon Kohtbantau³ Somdet Sawandee⁴

and Cheewin Boonthom⁵

วิทยาลัยนครราชสีมา

Nakhon Ratchasima College, Thailand

E-mail: suwat461025@nmc.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-3940-4813>

E-mail: chamrat@nmc.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-5403-8838>

E-mail: sunthon@nmc.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-8701-2570>

E-mail: dad.sawan1@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-0651-0932>

E-mail: wint2505@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-3454-2030>

Received 14/09/2023

Revised 19/09/2023

Accepted 25/09/2023

Abstract

Background and Aims: Innovative Leadership is an important competency that school administrators and teachers must have to create awareness and change attitudes, including the ability to transform oneself into an innovative leader, being able to learn new skills, and have a framework to develop oneself into an innovative leader who can bring creative ideas and turn them into actions to benefit the educational institution. Thus, the objectives of this research are to 1) study the innovative leadership of educational institution administrators. Under the Lopburi Primary Educational Service Area 2. 2) Compare the innovative leadership of school administrators Under the Lopburi Primary Educational Service Area 2. Classified by work experience and the size of the educational institution.

Methodology: The sample group used in the research included 306 school administrators and teachers. The research instrument is a 5-level rating scale questionnaire with a consistency index between 0.80-1.00 and a confidence value for the entire questionnaire of 0.81. Statistics used for data analysis include frequency, percentage, mean, and deviation. standard t-test and F-test.

Results: (1) Innovative leadership of educational institution administrators Under the jurisdiction of the Lopburi Primary Educational Service Area Office 2, the overall level is at a high level. (2) Educational institution administrators and teachers with different working experiences Have opinions on the innovative leadership of educational institution administrators Under the Lopburi

Primary Educational Service Area Office 2, Overall, they are not different. (3) Educational institution administrators and teachers working in educational institutions of different sizes. Have opinions on the innovative leadership of educational institution administrators Under the Lopburi Primary Educational Service Area Office 2, Overall, they are not different.

Conclusion: The innovative leadership status of educational administrators in the Nakhon Sawan Education Area Office, District 2, is at a high level. Educational administrators and teachers with different work experiences have similar opinions on the innovative leadership status of administrators in the affiliated schools of the Nakhon Sawan Education Area Office, District 2. Similarly, there is no statistical difference in opinions among administrators and teachers working in schools of different sizes.

Keywords: Leadership; Innovative Leadership; Educational Institution Administrators

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจะต้องมีเพื่อสร้าง ความตระหนักและปรับเปลี่ยนทัศนคติ รวมทั้งความสามารถในการเปลี่ยนแปลงตนเองเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถ เรียนรู้ทักษะใหม่ๆ มีกรอบการทำงานที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมที่สามารถ นวัตกรรมความคิดสร้างสรรค์ นำ เปลี่ยนเป็นการกระทำเพื่อให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80-1.00 และมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.81 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย: (1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (3) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

สรุปผล: ผลวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 มีระดับสูงโดยรวม มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมระหว่างผู้บริหารและครูที่มี ประสบการณ์ทำงานต่างกันและในโรงเรียนที่มีขนาดต่าง ๆ โดยรวมไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ; ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

ปัจจุบันนวัตกรรมถือว่ามีความสำคัญหลายประเภทและมีผลกระทบต่อหลายด้านของชีวิตของเรา เช่น นวัตกรรมในการสื่อสารและสังคมออนไลน์ยังคงขยายตัวขึ้น ซึ่งรวมถึงการใช้งานแอปพลิเคชันและแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียในการแชร์ข้อมูลและความคิดเห็น นวัตกรรมในการขนส่ง การพัฒนายานยนต์ไร้คนขับยังคงมีความก้าวหน้า มีความเป็นไปได้ที่ยานยนต์เหล่านี้จะกลายเป็นส่วนหนึ่งในการเดินทางในอนาคต รวมถึงการศึกษาออนไลน์กลายเป็นสิ่งที่สำคัญมากในยุคปัจจุบัน นวัตกรรมในการเรียนรู้ออนไลน์รวมถึงแพลตฟอร์มการศึกษาออนไลน์ นวัตกรรมเหล่านี้มีผลกระทบต่อทุกด้านของสังคมและเศรษฐกิจ และมีศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของเราในอนาคต

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership) เป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจะต้องมี เพื่อสร้าง ความตระหนักและปรับเปลี่ยนทัศนคติ รวมทั้งความสามารถในการเปลี่ยนแปลงตนเองเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถ เรียนรู้ทักษะใหม่ๆ มีกรอบการทำงานที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมที่สามารถนำความคิดสร้างสรรค์ นำ เปลี่ยนเป็นการกระทำเพื่อให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษา ครูจะต้องเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนทัศนคติให้เป็นผู้ริเริ่ม นวัตกรรม โดยคำนึงถึง 2 ประเด็นหลัก คือการนำวิธีการใหม่มาใช้ เพื่อให้เกิดภาวะผู้นำและการเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ มุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อต่อการเกิดนวัตกรรม อีกทั้งยังเป็นการนำความคิดเชิงนวัตกรรมมาช่วย แก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมต่างๆ ในองค์กร นอกจากนี้ผู้นำเชิงนวัตกรรมมีหน้าที่หลักในการเปลี่ยนวัฒนธรรม องค์กรไปสู่วัฒนธรรมนวัตกรรมอีกด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นคุณลักษณะและทักษะที่สำคัญในการนำสถานศึกษาผ่านการพัฒนาและการปรับตัวในยุคดิจิทัลและการแข่งขันในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะและทักษะที่เป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ความเปิดรับการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมต้องเปิดรับและยินดีต่อการเปลี่ยนแปลง และไม่กลัวที่จะทำการปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 2) การทำงานเป็นทีมและการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน การสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันที่สนับสนุนการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ระหว่างบุคลากรสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ 3) การนำเสนอและสนับสนุนนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการนำเสนอและส่งเสริมนวัตกรรมในการสอนและการเรียนรู้ โดยสามารถให้โอกาสและทรัพยากรที่เหมาะสม 4) ความเข้าใจในเทคโนโลยี การเข้าใจในเทคโนโลยีและการมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการการสอนและการเรียนรู้ 5) การสร้างวิสัยทัศน์ดิจิทัล การมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้ในสถานศึกษา 6) การทราบดีถึงความปลอดภัยทางไซเบอร์ การทราบดีถึงความปลอดภัยทางไซเบอร์และการรับมือกับความเสียหายในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญ 7) การสร้างความเชื่อมโยง การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง และสังคมโดยใช้เทคโนโลยีให้เป็นเครื่องมือ 8) ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล การใช้ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลในการตัดสินใจและการวางแผนการพัฒนาสถานศึกษา 9) การสร้างบรรยากาศสร้างสรรค์ การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์และการนำเสนอแนวคิดใหม่ๆ 10) การแก้ปัญหาและการคิดเชิงวิตรกรรม การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและการคิดเชิงวิตรกรรมเพื่อนำเสนอนวัตกรรมใหม่

ในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะมีบทบาทสำคัญในการนำสถานศึกษาไปสู่ยุคดิจิทัลและการสร้างผลงานในการเรียนรู้และการสอนที่ดียิ่งขึ้นในสังคมของวันนี้และอนาคต

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 เป็นองค์การทางการศึกษา องค์การหนึ่ง ที่อยู่ภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวิสัยทัศน์ “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสละบุรี องค์การมาตรฐาน บริการด้วยคุณธรรม” ยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพทุกมิติ ส่งเสริม พัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถบริหารและจัดการศึกษาด้วยนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกสถานการณ์บริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้ดี มีมาตรฐาน ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกด้วยรูปแบบคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ประกอบด้วย 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอชัยบาดาล อำเภอพัฒนานิคม อำเภอท่าหลวง อำเภอสระโบสถ์ อำเภอโคกเจริญ อำเภอลำสนธิ อำเภอหนองม่วง มีสถานศึกษาในเขตรับผิดชอบ 136 แห่ง

จากปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นและได้รับการยอมรับจากชุมชนและสังคมและเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2
2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า เอกสารตำรา ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

ความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้นวัตกรรมทางการศึกษาเข้ามาช่วย ทำให้การดำเนินงานในด้านต่างๆมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

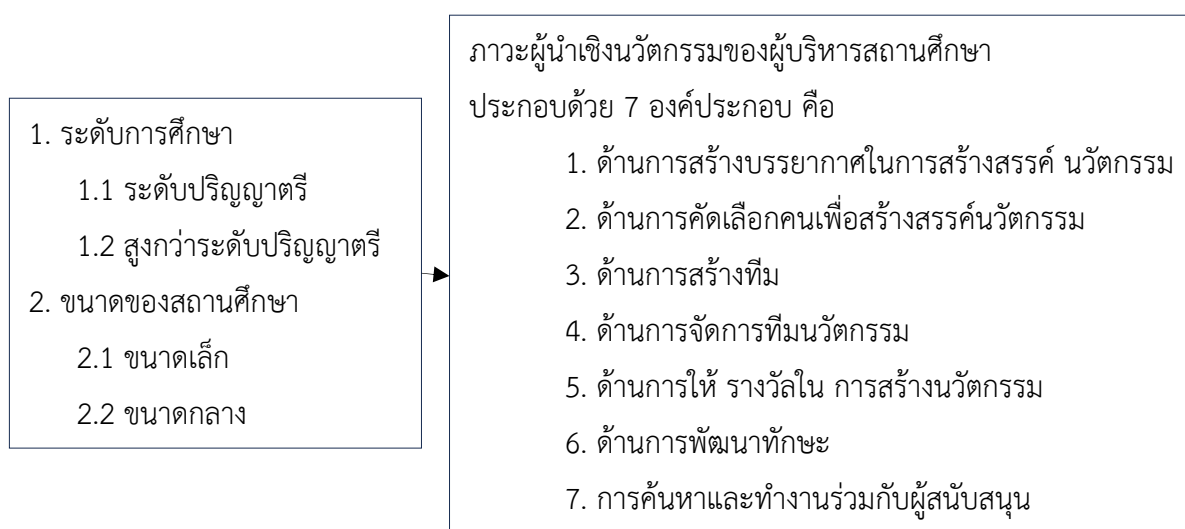
องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ Hender (2003) ซึ่งประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์ นวัตกรรม 2) ด้านการคัดเลือกคนเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม 3) ด้านการสร้างทีม 4) ด้านการจัดการทีมนวัตกรรม 5) ด้านการให้รางวัลใน การสร้างนวัตกรรม 6) ด้านการพัฒนาทักษะ 7) การค้นหาและทำงานร่วมกับ ผู้สนับสนุน

ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาต้องอาศัยนวัตกรรมใหม่ๆมาช่วยในการสนับสนุนและผลักดันการบริหารในทุกๆด้าน โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนให้กับ

ผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการนำสร้างนวัตกรรมและนำนวัตกรรมใหม่ๆมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปด้วยความราบรื่นและทันต่อยุคในปัจจุบัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ตามแนวคิดของ Hender (2003)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,461 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2. 2566)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 306 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan, (1970) และได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) ซึ่งจำแนกตาม ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ระดับการศึกษา จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1) ปริญญาตรี	จำนวน 172 คน
2) สูงกว่าปริญญาตรี	จำนวน 134 คน
รวม	จำนวน 306 คน

2.2 ขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1) ขนาดเล็ก	จำนวน 79 คน
2) ขนาดกลาง	จำนวน 55 คน
3) ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ	จำนวน 171 คน
รวม	จำนวน 306 คน

ตัวแปร

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต 2 ตามแนวคิดของ Hender (2003) ได้แก่

1. ด้านการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์ นวัตกรรม
2. ด้านการคัดเลือกคนเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม
3. ด้านการสร้างทีม
4. ด้านการจัดการทีมนวัตกรรม
5. ด้านการให้รางวัลในการสร้างนวัตกรรม
6. ด้านการพัฒนาทักษะ
7. การค้นหาและทำงานร่วมกับผู้สนับสนุน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ: เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553: 74 – 84)
3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้
4. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2

6. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 42 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.81

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล: การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 (2) ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง (3) ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 306 ชุด คิดเป็นร้อยละร้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล: ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ (1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) (2) วิเคราะห์ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (3) วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 แตกต่างกัน จำแนกระดับการศึกษา โดยใช้ค่า t - test (Independent samples) (4) วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์ นวัตกรรม	3.87	0.19	มาก	1
2	ด้านการคัดเลือกคนเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม	3.86	0.19	มาก	2
3	ด้านการสร้างทีม	3.85	0.19	มาก	3
4	ด้านการจัดการทีมนวัตกรรม	3.82	0.16	มาก	6
5	ด้านการให้รางวัลในการสร้างนวัตกรรม	3.83	0.21	มาก	5
6	ด้านการพัฒนาทักษะ	3.84	0.20	มาก	4
7	การค้นหาและทำงานร่วมกับ ผู้สนับสนุน	3.81	0.18	มาก	7
ภาพรวม		3.85	0.08	มาก	

จากตาราง 1 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.08) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์ นวัตกรรม ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.19) รองลงมาคือ ด้านการคัดเลือกคนเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.19) ด้านการสร้างทีม ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.19) ด้านการให้รางวัลในการสร้างนวัตกรรม ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.20) ด้านการจัดการทีมนวัตกรรม ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.16) ตามลำดับ ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ การค้นหาและทำงานร่วมกับ ผู้สนับสนุน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.18)

2. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ดังตารางที่ 2

ตาราง 2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์ นวัตกรรม	3.86	0.20	3.87	0.19	.702	.483
2	ด้านการคัดเลือกคนเพื่อสร้างสรรค์ นวัตกรรม	3.85	0.19	3.87	0.19	1.084	.279

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาดรี		สูงกว่าปริญญาดรี		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
3	ด้านการสร้างทีม	3.84	0.18	3.87	0.19	1.368	.172
4	ด้านการจัดการทีมนวัตกรรม	3.85	0.18	3.87	0.20	1.177	.240
5	ด้านการให้รางวัลในการสร้างนวัตกรรม	3.83	0.21	3.86	0.22	1.280	.202
6	ด้านการพัฒนาทักษะ	3.85	0.22	3.83	0.19	.604	.547
7	การค้นหาและทำงานร่วมกับ ผู้สนับสนุน	3.84	0.19	3.82	0.16	.776	.438
รวม		3.84	0.08	3.86	0.07	1.554	.121

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
1. ด้านการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์ นวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	.016	2	.008	.207	.813
	ภายในกลุ่ม	11.544	303	.038		
	รวม	11.560	305			
2. ด้านการคัดเลือกคนเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	.042	2	.021	.572	.565
	ภายในกลุ่ม	11.056	303	.036		
	รวม	11.098	305			
3. ด้านการสร้างทีม	ระหว่างกลุ่ม	.091	2	.046	1.251	.288
	ภายในกลุ่ม	11.041	303	.036		
	รวม	11.132	305			
4. ด้านการจัดการทีม นวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	.060	2	.030	.787	.456
	ภายในกลุ่ม	11.613	303	.038		
	รวม	11.673	305			

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
5. ด้านการให้รางวัลในการ สร้างนวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	.041	2	.021	.454	.636
	ภายในกลุ่ม	13.821	303	.046		
	รวม	13.863	305			
6. ด้านการพัฒนาทักษะ	ระหว่างกลุ่ม	.019	2	.009	.214	.808
	ภายในกลุ่ม	13.168	303	.043		
	รวม	13.186	305			
7. การค้นหาและทำงาน ร่วมกับ ผู้สนับสนุน	ระหว่างกลุ่ม	.009	2	.005	.142	.868
	ภายในกลุ่ม	9.647	303	.032		
	รวม	9.656	305			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.010	2	.005	.767	.465
	ภายในกลุ่ม	1.928	303	.006		
	รวม	1.938	305			

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการดำเนินการ และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม รวมทั้งจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อให้ทันสมัยและตรงตามความต้องการของบุคลากรและผู้เรียน ทำให้การดำเนินงานด้านต่างๆเป็นด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยาภรณ์ พลเสนา และ พนายุทธ เขยบาล (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ อยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิษุฒ ประทุมมา (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัย

พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพระราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารที่ทันสมัย มีความเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยี และมีการบริหารจัดการด้านทรัพยากรที่มีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนและการทำงาน ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ อีกทั้งยังสนับสนุนให้บุคลากรสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ แววงค์ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ วิชญา ประทุมมา (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพระราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพระราชสีมาจำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในทุกๆขนาดมีความเป็นผู้นำด้านนวัตกรรม มีการจัดให้มีการพัฒนานวัตกรรมต่างๆ ที่ตรงต่อความต้องการของบุคลากรและผู้เรียน และเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อใช้ในการสร้างนวัตกรรม อีกทั้งมีการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมและการส่งเสริมการสร้างทีมนวัตกรรม เพื่อการแข่งขันวิชาการอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตติภรณ์ ทศนกิจ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ผลการวิจัยพบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษาที่ขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการนิเทศกำกับ ติดตามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการส่งเสริมให้มีการศึกษาการสร้างรูปแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในบริบทที่แตกต่างกัน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อประโยชน์ต่อการนำไปใช้

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำตามแนวภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *คู่มือการประชุมเชิงปฏิบัติการชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการโครงการสถานพลัง ประชาธิปไตย ด้านการศึกษาพื้นฐานและการพัฒนาผู้นำ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ชุดิกรณัฏฐกิจ. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ*. สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปิยาภรณ์ พลเสนา และ พนายุทธ เขยบาล. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 5*. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์. 6 (1), 207-222.
- ไพฑูรย์ แวงวงศ์. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1*. อุดรธานี: วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต ประเทศไทย.
- วิษณุ ประทุมมา กฤษฎา วัฒนศักดิ์ และ วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม*. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 17 (2), 272-288.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2. (2566). *บุคลากร สพป.ลพบุรี เขต 2*. ลพบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2.
- Hender, J. (2003). *Innovation leadership: Role and key imperatives*. London: Grist.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determination of sample size for research activities. *Education and Psychology Measurement*, 30(3), 607-610.